Backman, J. & Edlund, B. 1973. Översiktlig naturvårdsinventering av Öre älvs dalgång. Örträsket-Älvens utlopp i Örefjärden. – Länsstyrelsen i Västerbottens län, Naturvårdsenheten. Umeå.
Bro Larsen, E. 1969. Strandens dyreliv. – Ur Nørrevang, A. & Meyer T. J. (ed.). Kyst, Klit og Mask. Danmarks Natur. Bd. 4: 223–253. Köpenhamn (Politikens Forlag).
Coulianos, C.-C. 1979. Är insekter intressanta vid naturresursinventering? – Ent. Tidskr. 100: 237–240.
Krogerus, H. 1948. Ökologische Untersuchung über Uferinsekten – Acta. zool. fenn. Suppl. 53. Helsingfors.
Krogerus, R. 1925. Studien über Lebensweise und Entwicklung einiger Bledius-arten. – Acta. Soc. Fauna Flora fenn. 56: 1–25.
— 1932. Über die Ökologi und Verbreitung der Arthropoden der Triebsandsgebiete and den Küsten Finnlands. – Acta. zool. fenn. Suppl. 12. Helsingfors.
Lindroth, C. H. 1945. Die Fennoskandischen Carabidae I–II. – Göteborgs K. Vetensk. o. Vitterh. samh. Handl. 6, Ser. B, Bd. 4, Nr. 1–2.
— 1949. Die Fennoskandischen Carabidae III. – Göteborgs K. Vetensk. o. Vitterh. samh. Handl. 6, Ser. B, Bd. 4, Nr. 3.
— 1953. Älvstrandens skalbaggsfauna. – Ur: Elofsson, O. & Lindahl, K.-C. (ed.). Natur i Ångermanland och Medelpad. 167–172. Uppsala.
— 1974. Handledning för insektssamlare. 3 uppl. – Stockholm.
Lindroth, C. H. & Palm, T. 1934. Bidrag till kännedomen om Coleopterfaunan i övre Norrlands kustland. Göteborgs K. Vetensk. o. Vitterh.samh. Handl. 5 Ser. B, Bd. 4, Nr. 3.
Lundberg, S. 1968. Bidrag till kännedomen om svenska skalbaggar 11. – Ent. Tidskr. 89: 242–247.
Nilsson, A. N. 1981. Distribution of beetles (Col.) on certain islands in the Snöan archipelago in northern Sweden. – Fauna norrlandica 4: 1–20.
Nilsson, C. 1981. Riparian vegetation of northern Swedish rivers. – Wahlenbergia 7: 113–124.
Palm, T. & Lindroth, C. H. 1936. Coleopterfaunan vid Klarälven. I. Allmän del. – Ark. Zool. Bd. 28A, 19: 1–42.
Palmén, E. & Platonoff, S. 1943a. Zur Autökologi und Verbreitung der Ostfennoskandischen Flussuferkäfer. – Ann. ent. fenn. 2: 74–144.
— 1943b. Zur Autökologi und Verbreitung der Ostfennoskandischen Flussuferkäfer. – Ann. ent. fenn. 3: 145–195.
Refseth, D. 1980. Ecological analyses of carabid communities. Potential use in biological classification of Nature conservation. – Biol. Conserv. 17: 131–141.
Renkonen, O. 1934. Über das vorkommen der Stenusarten (Col. Staphylinidae) an verschiedenen Wohnorten in Finnland. – Ann. Soc. zool.-bot. Vanamo 1 (4): 1–33.
Silfverberg, H. (ed.) 1979. Enumeratio Coleopterorum Fennoscandiae et Daniae. Helsinki (Helsingfors Ent. Bytesför.).

Recensioner

Gilbert, P. & Hamilton, C. J. 1983. *Entomology. A guide to information sources.* Mansell Publishing Limited. Pris £ 18.00.

När amatörentomologens ytliga och allmänna intresse övergår till ett målmedvetet studium av insekterna, eller när den unge zoologistudenten bestämmer sig för att ägna sig åt entomologisk forskning, infinner sig frågor av typen: Var och hur finner jag rätt litteratur? Var kan jag finna samlingar med typexemplar? Var kan jag köpa speciallitteratur, materiel, levande eller preparerat material? Vilka föreningar finns? Svaren eller rättare sagt, en vägledning till svaren på dessa frågor har Pamela Gilbert och Chris J. Hamilton sammanställt i en trevlig liten bok. Pamela Gilbert är tidigare (1977) känd som författare till den mycket användbara boken "A Compendium of the Biographical Literature on Deceased Entomologists" (se t ex Ann. ent. fenn. 47(1981): 32).

Innehållet är uppdelat på åtta kapitel. I det inledande kapitlet beskrivs entomologins utveckling och historia, grundandet av föreningar och sällskap, äldre litteratur och förekomst av insekter i litteratur och konst. Följande kapitel behandlar taxonomi och nomenklatur, vilket innefattar uppgifter om litteratur såsom kataloger, bestämningsverk, faunor, trivialnamn, uppslagsverk och ordböcker. Det tredje kapitlet behandlar laboratorieodling av insekter, insamlingsmetoder och -etik, viktiga samlingar, leverantörer av materiel och material, fotografering, illustrationer och illustrationskällor.

I ett omfattande kapitel på 79 sidor behandlas den entomologiska litteraturen. Här listas 250 tidskrifter med uppgifter om innehåll, utgivning och adress samt böcker och översiktsarbeten över speciella ämnesområden. Det följande kapitlet beskriver litteratursökningens hjälpmedel såsom referattidskrifter, medlemsblad ("Newsletters"), databaser, bibliotekskataloger och 128 st viktiga bibliotek med uppgifter om innehåll. De följande två kapitlen beskriver hur man håller sig à jour med litteraturen och forskningen och förtecknar 34 sammanslutningar som ger ut Newsletters, 5 st

konferenskalendrar, 106 entomologiska sällskap och föreningar samt bio- och bibliografier. Det sista kapitlet behandlar allmän service såsom översättning, biforskning och biologisk bekämpning. Boken avslutas med ett index på 23 sidor. Litteraturreferenserna, namn på föreningar, bibliotek etc har numrerats i löpande följd, vilket gör innehållet mycket lättöverskådligt. Totalt finns 1 305 sådana listade, alla med diverse värdefulla kommentarer. Bokens innehåll täcker alla världsdelar.

Boken är ingalunda en fullständig förteckning över tidskrifter, bibliotek etc, och det har ej heller varit författarnas avsikt, utan en vägledning till olika informationskällor och som sådan mycket användbar. Jag tror därför att boken kommer att finna sin självklara plats i institutionsbibliotek (såväl entomologiska som allmänna zoologiska), som introduktion till forskarutbildning i entomologi, och hos den seriöst verksamme amatörentomologen.

Ulf Carlberg

Chvála, M., 1983. *The Empidoidea (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. II. General Part. The Families Hybotidae, Atelestidae and Microphoridae.* Fauna Entomologica Scandinavica 12. 281 s., 639 fig. Scandinavian Science Press Ltd., Klampenborg. Pris 200 D.kr (med abonnemangsrabatt 140 D.kr).

Den föreliggande volymen ansluter som en andra del om dansflugor direkt efter volym 3 (1975) i samma serie och av samma författare. Den tidigare volymen hade rubriceringen "The Tachydrominae (Dipt. Empididae) ...". Anledningen till den ändrade rubriksättningen är att de flugor som vi traditionellt klassificerat som familjen Empididae, dansflugor, vid tillämpning av den fylogenetiska taxonomins principer måst splittras i fyra separata familjer. Den underfamilj Tachydromiinae som färdigbehandlades i den första volymen bildar därmed en delgrupp av samma rang inom familjen Hybotidae, vars båda övriga underfamiljer tar det huvudsakliga utrymmet i den nya volymen. Därtill behandlas här två andra nysärskilda familjer, Atelestidae och Microphoridae, sammanlagt 18 släkten och 48 nordiska arter. Härmed återstår fortfarande presentationen av den största artmängden, familjen Empididae s. str., innehållande de typer av dansflugor, som brukar vara i någon mån bekanta också utanför dipterologernas led.

Detta är en avvikande del av Fauna Entomologica Scandinavica, genom att den allmänna delen (s. 13–85) är ovanligt omfångsrik. Denna består bl a av en ingående och rikt illustrerad jämförande morfologisk presentation och av en huvudsakligast därpå grundad kladistisk analys resulterande i uppdelningen av dansflugorna i dessa 4 familjer, vilka som sådana också utförligt definieras. Som Chvála nämner har det under de två senaste årtiondena genom flera specialisters arbeten stått klart att den gamla gruppen dansflugor utgör en onaturlig, parafyletisk enhet. Tiden var nu alltså mogen att dra de praktisk-systematiska konsekvenserna av denna insikt. Det är bara att instämma i Chválas förhoppning att den nya systematiken skall få allmänt erkännande och tillämpning. Praktisk systematisk är inte längre bara en dragkamp mellan splittrare och hopklumpare, drivna mer av personlig läggning än av objektivt accepterade handlingsregler. Att systematiken kan riskera att bli mindre lättlärd och "praktisk" är ett pris man får ta. En fylogenetiskt riktig systematik ger nycklar till nya sanningar inom många fält av både teoretisk och tillämpad biologi.

De typer av dansflugor som behandlas i den nya volymen är övervägande ganska små och oansenliga arter, oftast uppträdande i fältskiktet i något fuktiga biotoper. De är övervägande rovlevande som fullbildade flugor. Ett gåtfullt biologiskt fenomen som företes bland dessa djur är svärmning och dansflykt helt utan samband med parning. Parning i förening med danssvärmar begränsar sig bland dansflugorna till Empididae s. str. Ur evolutionärt ekologisk-etologiska aspekter och för fördjupad förståelse av svärmning som allmänt fenomen bland insekter bjuder säkert dessa småflugor möjlighet till spännande upptäckter.

De flesta arterna låter sig tillfredsställande bestämmas även med tidigare litteratur, främst Collins bearbetning i British Flies (1961). Men Chválas arbete innebär en genomgripande revision. Lectotyper designeras för många arter. Två arter av *Oedalea* beskriv som nya. Bestämningsschemata, artbeskrivningar och illustrationer präglas av klarhet och konsekvens och håller föredömligt hög klass. Nu väntar vi bara på att få även de mer populära "riktiga" dansflugorna tillgodosedda i vår nordiska faunaserie!

Lars Hedström